

C?174/02. sz. ügy

Streekgewest Westelijk Noord-Brabant

kontra

Staatssecretaris van Financiën

(a Hoge Raad der Nederlanden [Hollandia] által benyújtott el?zetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Állami támogatás – Az EK?Szerz?dés 93. cikkének (3) bekezdése (jelenleg az EK 88. cikk (3) bekezdése) – Tervezett támogatás – A tervezett intézkedéseknek a Bizottság végs? határozatát megel?z? végrehajtására vonatkozó tilalom – A tilalom terjedelme, amennyiben a támogatást adómentesség képezi – Az esetleges jogsértésre hivatkozni jogosult személyek meghatározása”

L. A. Geelhoed f?tanácsnok indítványa, az ismertetés napja: 2004. március 4.

A Bíróság ítélete (els? tanács), 2005. január 13.

Az ítélet összefoglalása

1. *Államok által nyújtott támogatások – Tervezett támogatások – A Bizottság végs? határozatát megel?z? végrehajtás tilalma – Közvetlen hatály – Esetleges jogsértésre hivatkozni jogosult személyek – Támogatási intézkedés szerves részét képez? adó alanyainak min?sül? jogalanyok*

(EK?Szerz?dés, 93. cikk, (3) bekezdés [jelenleg EK 88. cikk, (3) bekezdés])

2. *Államok által nyújtott támogatások – A Szerz?dés rendelkezései – Hatály – Támogatásnak min?sül? mentességekkel párosuló adók – Bennfoglaltság – Feltétel – Az adó és a támogatás közötti kötelez? hozzárendeltségi viszony*

(EK?Szerz?dés, 92. cikk [jelenleg EK 87. cikk] és 93. cikk [jelenleg EK 88. cikk])

1. Nemcsak azért állhat valamely jogalany érdekében a Szerz?dés 93. cikke (3) bekezdésének utolsó mondatában (jelenleg az EK 88. cikk (3) bekezdésének utolsó mondata) rögzített végrehajtási tilalom közvetlen hatályára hivatkozni a nemzeti bíróságok el?tt, hogy semlegesítse a jogszer?tlen támogatás nyújtásával okozott hátrányos versenytorzító hatásokat, hanem az e rendelkezés megsértésével beszedett adók visszatéríttetése érdekében is. Ez utóbbi esetben az eljáráshoz f?z?d? érdek értékelése szempontjából nem releváns az, hogy érintette?e a jogalanyt a támogatási intézkedés nyomán bekövetkezett versenytorzulás. Kizárólag azt kell tekintetbe venni, hogy a jogalanyra olyan adót vetettek ki, amely szerves része a Szerz?dés 93. cikke (3) bekezdésének utolsó mondatában rögzített végrehajtási tilalomba ütköz? támogatási intézkedésnek.

(vö. 19. pont)

2. Az adók nem tartoznak a Szerz?dés állami támogatásokra vonatkozó rendelkezéseinek hatálya alá, hacsak nem valamely támogatási intézkedés finanszírozását szolgálják úgy, hogy annak szerves részét képezik.

Ahhoz, hogy valamely adót vagy annak egy részét valamely támogatási intézkedés szerves

részének lehessen tekinteni, az adó és a támogatás között a vonatkozó nemzeti szabályozás alapján kötelező viszonyt kell fennállnia abban az értelemben, hogy az adó bevétele kötelező módon a támogatás finanszírozásához van rendelve. Amennyiben ilyen viszony áll fenn, az adó bevétele közvetlenül befolyásolja a támogatás jelentőségét, és ebből következően annak értékelését is, hogy összeegyeztethető-e a közös piaccal.

Az a tény, hogy a támogatást adómentesség formájában nyújtják, vagy hogy az e mentesség miatti bevételekiesést a tagállam költségvetésében adóemeléssel ellentételezik, önmagában még nem elegendő a fent említett viszony létrehozásához.

(vö. 25–26., 29. pont és a rendelkezés rész)

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2005. január 13. (*)

„Állami támogatás – Az EK Szerződés 93. cikkének (3) bekezdése (jelenleg az EK 88. cikk (3) bekezdése) – Tervezett támogatás – A tervezett intézkedéseknek a Bizottság végső határozatát megelőző végrehajtására vonatkozó tilalom – A tilalom terjedelme, amennyiben a támogatást adómentesség képezi – Az esetleges jogsértésre hivatkozni jogosult személyek meghatározása”

A C-174/02. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) a Bírósághoz 2002. május 13-án érkezett, 2002. március 8-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Streekgewest Westelijk Noord-Brabant**

és

a **Staatssecretaris van Financiën**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: P. Jann tanácselnök, A. Rosas, K. Lenaerts, S. von Bahr és K. Schiemann (előadó) bírák,

előtanácsnok: L. A. Geelhoed,

hivatalvezető: M.-F. Contet előtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2004. január 22-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Streekgewest Westelijk Noord-Brabant képviselőjében H. Gilliams és P. H. L. Kuypers advocaten,

- a holland kormány képviselőjében H. G. Sevenster, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Közösségek Bizottsága képviselőjében J. Flett és H. van Vliet, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2004. március 4-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya az EK-Szerződés 93. cikke (3) bekezdésének (jelenleg az EK 88. cikk (3) bekezdése) értelmezése, különösen egyfelől annak pontosítása végett, hogy ki hivatkozhat az e rendelkezés utolsó mondatában előírt végrehajtási tilalomra, másfelől pedig annak tisztázása végett, hogy mely körülmények között áll fenn kellő kapcsolat valamely támogatás és az azt finanszírozó adó között ahhoz, hogy a fenti rendelkezésben rögzített tilalom az adóra is kiterjedjen.

2 A jelen kérelmet a Streekgewest Westelijk Noord-Brabant (a háztartási hulladék összegyűjtésével megbízott helyi szervezet, a továbbiakban: Streekgewest) és a Staatssecretaris van Financiën (a továbbiakban: Staatssecretaris) közötti jogvita keretében terjesztették elő. A Streekgewest ez utóbbtól az 1994. december 23-i Wet belastingen op milieugrondslag (a környezetvédelmi adókról szóló törvény, *Staatsblad* 1994, 923., 924. és 925. sz., a továbbiakban: WBM) 18. cikke alapján követeli a háztartási hulladékok után befizetett adó visszatérítését azon az alapon, hogy az adót a Szerződés 93. cikkének (3) bekezdésében előírt végrehajtási tilalom megszegésével szedték be.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

3 A Szerződés 93. cikkének (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A Bizottságot az észrevételei megtételéhez szükséges időben tájékoztatni kell minden támogatás nyújtására és módosítására irányuló szándékról. Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy ez a szándék a 92. cikk értelmében nem egyeztethető össze a közös piaccal, haladéktalanul megindítja az előző bekezdés szerinti eljárást. Amíg ebben az eljárásban végső határozat nem születik, az érintett tagállam a tervezett intézkedéseket nem hajthatja végre.”

A nemzeti szabályozás

4 A Szerződés 93. cikke (3) bekezdésének megfelelően a holland kormány 1992. augusztus 7-i levelében bejelentette a Bizottságnak a Wet op de verbruiksbelastingen op milieugrondslag (a környezetvédelmi fogyasztási adóról szóló törvény) javaslatát, amelyből módosítást követően később a WBM született. 1992. december 3-i levelében a Bizottság tudatta a holland kormánnyal, hogy 1992. november 25-én úgy határozott, nem emel kifogást a törvényjavaslatban foglalt támogatási intézkedések ellen. E határozatot az 1993. március 24-i *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* tették közzé (HL C 83., 3. o.).

5 A törvényjavaslat parlamenti vitájában annak módosítása mellett döntöttek. A holland kormány 1993. december 6-i levelében bejelentette e módosításokat a Bizottságnak, amely 1994. április 13-i levelében közölte, hogy 1994. március 29-én úgy határozott, hogy a tervezett módosítások ellen nem emel kifogást. E határozatot az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjának*

1994. június 4-ii számában tették közzé (HL C 153., 20. o.).

6 1994. október 13-án törvényjavaslatot terjesztettek a holland parlament elé a WBM egy állandó és két átmeneti jellegű módosítására. A javaslat a hulladékadóval kapcsolatban azt irányozta elő, hogy az 1 000 kg hulladék után kivetett adó mértékét 28,50 NLG-ról 29,20 NLG-ra kell emelni, valamint meg kell teremteni az adó visszatérítésének lehetőségét azon személyek számára, akik a festéktelenítés nyomán visszamaradt festékanyagokat feldolgozás céljára leadják, és akik a műanyagok újrahasznosításából származó hulladékot hulladékfeldolgozó vállalkozásnak adják át. A holland kormány ezeket a „pontosításnak” minősített intézkedéseket 1994. október 27-ii levelében jelentette be a Bizottságnak.

7 1994 november 25-ii levelében a Bizottság felhívta a holland kormány figyelmét arra, hogy a bejelentés hiányos, és ezzel kapcsolatban kérdéseket tett fel, amelyekre a holland kormány 1994. december 20-ii levelében válaszolt. E levélben arról is tájékoztatást adott, hogy a törvényjavaslat két új támogatási intézkedésre is vonatkozott. Ezek közül az egyik a tisztítható kotrási iszapra kivetett adó alóli ideiglenes mentességre vonatkozott.

8 A WBM-et, az annak végrehajtásáról szóló törvényt és a módosító törvényt a Staten-Generaal első kamarája 1994. december 21-én fogadta el. Az 1994. december 23-ii királyi rendelet a módosított WBM hatálybalépésének napját 1995. január 1-jében határozta meg.

9 Mivel a Bizottság úgy vélte, hogy a WBM módosított formájában 1995. január 1-jén lépett hatályba, 1995. január 25-ii levelében közölte a holland kormánnyal, hogy a szóban forgó támogatási intézkedéseket be nem jelentett állami támogatásoknak tekinti, mivel azokat még azelőtt fogadták el, hogy a Bizottság megtette volna észrevételeit, és e kormányt arra kérte, hogy küldje meg számára többek között a WBM teljes szövegét. A Bizottság csak a jogvita tárgyául szolgáló adózási időszak lejártá után foglalt állást. 1995. május 23-ii faxüzenetében – amelyet az 1995. július 3-ii levéllel egészített ki – azt közölte, hogy álláspontja szerint nincsen a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatási elem.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

10 A Streekgewest jogi személyiséggel rendelkező szervezet, amelyet kezdetben 18, a holland Noord-Brabant régióban fekvő község hozott létre és felügyelt. 1997. január 1-je óta a szervezethez tartozó községek száma 7. A Streekgewest felelős a háztartási hulladék összegyűjtéséért és annak az általa üzemeltetett hulladékfeldolgozó létesítménybe való elszállításáért. A WBM 18. cikke alapján a hulladék hulladékfeldolgozó létesítménybe való szállítása esetén adót kell fizetni.

11 A Streekgewest az 1995. január 1-je és 1995. január 31-e közti időszakra 499 914 NLG összegű hulladékadót fizetett. Azonban panasszal élt, és a befizetett összeg visszatérítését kérte. E kérelmet az adóellenőr határozatával elutasította. A Streekgewest keresetet nyújtott be a Gerechtshof te's-Gravenhagéhoz (Hollandia), amely 80 796,40 NLG visszafizetését rendelte el.

12 A Staatssecretaris a fenti bíróság ítélete ellen a Hoge Raad der Nederlandenhez fellebbezett. A Streekgewest szintén ugyanezen a fórumon támadta meg azt, hogy a Gerechtshof elutasította a teljes összeg visszatéríttetését.

13 Mivel úgy ítélte meg, hogy az alapügy eldöntése a Szerződés 93. cikke (3) bekezdésének értelmezésétől függ, a Hoge Raad der Nederlanden felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Csak olyan jogalany hivatkozhat-e a [Szerződés] 93. cikke (3) bekezdésének utolsó

mondatára [...], akit a határokon átnyúló versenynek valamely támogatási intézkedés nyomán bekövetkezett torzulása hátrányosan érint?

2) Ha a [Szerződés] 93. cikke (3) bekezdésének utolsó mondata [...] szerinti támogatási intézkedés olyan adó alóli mentességben (beleértve az adócsökkentést és az adókedvezményt is) nyilvánul meg, amelynek bevétele a kincstárat illeti, és nem írják elő a mentesség felfüggesztését a bejelentési eljárás alatt, ezt az adót a támogatási intézkedés egyik elemének kell-e tekinteni amiatt, hogy az adónak a mentességben nem részesülőkre való kivetése előny kiváltására alkalmas eszköz, amelynek következtében a fenti rendelkezés által rögzített tilalom az adóra (vagy annak kivetésére) is vonatkozik, egészen addig, amíg a fenti rendelkezés alapján nem engedélyezték a támogatási intézkedés végrehajtását?

3) Az előbbi kérdésre adott nemleges válasz esetén: amennyiben [olyan] kapcsolatot lehet megállapítani valamely adó – amelynek bevétele a kincstárat illeti – emelése és a [Szerződés] 93. cikke (3) bekezdésének utolsó mondata [...] szerinti tervezett támogatási intézkedés között, [hogy a szóban forgó adó egy része (0,70 NLG minden tonna hulladék után) a jelen határozat 6. pontjában említett visszatérítési rendszer hatásainak ellentételezésére hivatott], az adóemelés támogatási intézkedés végrehajtásának (vagy annak megkezdésének) kell-e tekinteni e rendelkezés értelmében? Ha az e kérdésre adott válasz a kapcsolat erősségétől függ, milyen körülmények bírhatnak jelentőséggel e szempontból?

4) Ha a támogatási intézkedés végrehajtására vonatkozó tilalom az adóra is irányadó, a támogatási intézkedést a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító végső bizottsági határozat nem jelenti-e azt, hogy az adó jogellenessége visszamenőlegesen megszűnik?

5) Ha a támogatási intézkedés végrehajtására vonatkozó tilalom az adóra is irányadó, az a személy, akire az adót kivetették, a [Szerződés] 93. cikke (3) bekezdésének [...] közvetlen hatályára hivatkozva az adó teljes összegét vagy annak csak egy részét vitathatja-e bírósági úton?

6) Az utóbbi esetben következik-e a közösségi jogból valamilyen különleges követelmény arra nézve, hogy miként kell meghatározni az adónak azt a részét, amelyre irányadó a [Szerződés] 93. cikke [(3)] bekezdésének utolsó mondatában rögzített tilalom?”

Az első kérdésről

14 Az első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az is hivatkozható-e a Szerződés 93. cikke (3) bekezdésének utolsó mondatára, akit nem érint a határokon átnyúló versenynek a támogatási intézkedés nyomán bekövetkezett torzulása.

15 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatának megfelelően a Szerződés 93. cikke (3) bekezdése utolsó mondatának tulajdonított közvetlen hatályból következik, hogy az e cikkben rögzített végrehajtási tilalom azonnal vonatkozik minden bejelentés nélkül végrehajtott támogatásra (lásd a C-354/90. sz., Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires és Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon ügyben 1991. november 21-én hozott ítélet [EBHT 1991., I-5505. o., a továbbiakban: az FNCE-ügyben hozott ítélet] 11. pontját).

16 A Bíróság továbbá úgy ítélkezett, hogy amikor a támogatás adó útján történő finanszírozása a támogatási intézkedés szerves részét képezi, a Szerződés 93. cikke (3) bekezdésének utolsó mondatában rögzített végrehajtási tilalom nemzeti hatóságok általi megsértésének következményei a támogatási intézkedés e jellemzőjére is kiterjednek (a C-261/01. és C-262/01. sz., Van Calster és társai egyesített ügyekben 2003. október 21-én hozott ítélet [EBHT 0000. o.]

52. pontja). Ilyen feltételek mellett tehát a nemzeti hatóságoknak elvileg vissza kell téríteniük a közösségi jog megszegésével beszedett adót (lásd a C?192/95–C?218/95. sz., Comateb és társai egyesített ügyekben 1997. január 14?én hozott ítélet [EBHT 1997., I?165. o.] 20. pontját és a fent hivatkozott Van Calster és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 53. pontját).

17 A nemzeti bíróságok feladata a jogalanyok jogainak védelme akkor, amikor a nemzeti hatóságok a támogatások végrehajtási tilalmát megszegik. Az arra jogosult által hivatkozott és a nemzeti bíróságok által megállapított ilyen jogsértés esetén a nemzeti bíróságok kötelesek a nemzeti jogoknak megfelelően minden jogkövetkezményt alkalmazni (lásd többek között a fent hivatkozott FNCE-ügyben hozott ítélet 12. pontját, valamint a C?17/91. sz., Lornoy és társai ügyben 1992. december 16?án hozott ítélet [EBHT 1992., I?6523. o.] 30. pontját).

18 Ami a jogalany kereset?ségi jogára és eljáráshoz f?z?d? érdekére vonatkozó nemzeti szabályokat illeti, a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a közösségi jog megköveteli, hogy ezek a szabályok ne akadályozzák a hatékony bírói védelemhez való jogot a közösségi jog által biztosított jogok érvényesítése során (a C?87/90–C?89/90. sz., Verholen és társai egyesített ügyekben 1991. július 11?én hozott ítélet [EBHT 1991., I?3757. o.] 24. pontja és a C?13/01. sz. Safalero-ügyben 2003. szeptember 11?én hozott ítélet [EBHT 2003., I?8679. o.] 50. pontja).

19 Nemcsak azért állhat valamely jogalany érdekében a Szerz?dés 93. cikke (3) bekezdésének utolsó mondatában rögzített végrehajtási tilalom közvetlen hatályára hivatkozni a nemzeti bíróságok el?tt, hogy semlegesítse a jogszer?tlen támogatás nyújtásával okozott hátrányos versenytorzító hatásokat, hanem az e rendelkezés megsértésével beszedett adók visszatéríttetése érdekében is. Ez utóbbi esetben az eljáráshoz f?z?d? érdek értékelése szempontjából nem releváns az, hogy érintette?e a jogalanyt a támogatási intézkedés nyomán bekövetkezett versenytorzulás. Kizárólag azt kell tekintetbe venni, hogy a jogalanyra olyan adót vetettek ki, amely szerves része a fenti rendelkezésben rögzített végrehajtási tilalomba ütköz? támogatási intézkedésnek.

20 Ezt a következtetést támasztja alá továbbá az a cél, hogy biztosítsák a Szerz?dés 93. cikke (3) bekezdésének utolsó mondatában rögzített végrehajtási tilalom hatékony érvényesülését (lásd többek között a fent hivatkozott FNCE-ügyben hozott ítélet 16. pontját).

21 Ebb?l kifolyólag az els? kérdésre adandó válasz az, hogy a Szerz?dés 93. cikke (3) bekezdésének utolsó mondatát úgy kell értelmezni, hogy az olyan jogalany, amelyre az e rendelkezésben rögzített végrehajtási tilalomba ütköz? támogatási intézkedés szerves részét képez? adót vetettek ki, hivatkozhat e rendelkezésre függetlenül attól, hogy ?t a támogatási intézkedés nyomán bekövetkezett versenytorzulás érinti?e.

A második és a harmadik kérdés?l

22 A második és a harmadik kérdés azokra a körülményekre vonatkozik, amelyek között kell? kapcsolat áll fent valamely adó és valamely olyan állami támogatás között, amely az ezen adó alóli mentességb?l áll, azzal az eredménnyel, hogy a Szerz?dés 93. cikke (3) bekezdésének utolsó mondatában rögzített végrehajtási tilalom a támogatási intézkedésen kívül az adóra is vonatkozik. E két kérdéssel együttesen kell foglalkozni.

23 Második kérdésével a kérdést el?terjeszt? bíróság lényegében arra vár választ, hogy a Szerz?dés 93. cikke (3) bekezdésének utolsó mondatában rögzített végrehajtási tilalom vonatkozik?e az adóra, amennyiben valamely támogatási intézkedés az ezen adó alóli mentességb?l áll. Harmadik kérdésével a kérdést el?terjeszt? bíróság azt kívánja megtudni, hogy az adómentesség miatti adóbevétel-csökkenést ellentételez? adóemelés mely körülmények között teremt kell? mérték? kapcsolatot az adó és a támogatás között ahhoz, hogy a Szerz?dés 93. cikke

(3) bekezdésének utolsó mondatában rögzített végrehajtási tilalom az adóra is kiterjedjen.

24 Mindenekelőtt hangsúlyozni kell – ahogyan azt a főtanácsnok is tette indítványának 28. és 29. pontjában –, hogy a Szerződés egyértelműen elhatárolja egymástól az EK-Szerződés 92. cikke (jelenleg EK 87. cikk), valamint az EK-Szerződés 93. és 94. cikke által alkotott, az állami támogatásokra vonatkozó szabályrendszert az EK-Szerződés 101. és 102. cikke (jelenleg EK 96. és 97. cikk) által alkotott, a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási – többek között adózási – rendelkezései közötti különbségek okozta torzulásra vonatkozó szabályrendszert.

25 Az adók nem tartoznak a Szerződés állami támogatásokra vonatkozó rendelkezéseinek hatálya alá, hacsak nem valamely támogatási intézkedés finanszírozását szolgálják úgy, hogy annak szerves részét képezik.

26 Ahhoz, hogy valamely adót vagy annak egy részét valamely támogatási intézkedés szerves részének lehessen tekinteni, az adó és a támogatás között a vonatkozó nemzeti szabályozás alapján kötelező hozzárendeltségi viszonynak kell fennállnia abban az értelemben, hogy az adó bevétele kötelező módon a támogatás finanszírozásához van rendelve. Amennyiben ilyen viszony áll fenn, az adó bevétele közvetlenül befolyásolja a támogatás jelentőségét, és ebből következően annak értékelését is, hogy e támogatás összeegyeztethető-e a közös piaccal (lásd ebben az értelemben a 47/69. sz., Franciaország kontra Bizottság ügyben 1970. június 25-én hozott ítélet [EBHT 1970., 487. o.] 17., 20. és 21. pontját). Ezért ítélte úgy a Bíróság, hogy amennyiben létezik ilyen viszony a támogatási intézkedés és annak finanszírozása között, a támogatási intézkedésnek a Szerződés 93. cikkének (3) bekezdésében előírt bejelentésében ki kell térni annak finanszírozási módjára is, azért, hogy a Bizottság a támogatás vizsgálatát hiánytalan információk alapján végezhesse el. Ennek elmaradása esetén nem kizárt, hogy a Bizottság olyan támogatást nyilvánít összeegyeztethetőnek a közös piaccal, amely a finanszírozási mód ismeretében nem minősült volna ilyennek (a fent hivatkozott Van Calster és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 49. és 50. pontja, valamint a C/345/02. sz., Pearle és társai ügyben 2004. július 15-én hozott ítélet [EBHT 0000. o.] 30. pontja).

27 Az alapügyben a támogatási intézkedés hulladékadó alóli mentesség formájában nyilvánul meg. Még akkor is, ha a szóban forgó tagállam költségvetésében az adókedvezményt az 1 000 kilogrammnyi hulladék után fizetendő adó mértékének 28,50 NLG-ról 29,20 NLG-ra emelésével ellentételezték, ez a körülmény önmagában még nem bizonyítja azt, hogy az adó és az adókedvezmény között kötelező viszony áll fent.

28 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból ugyanis kiderül egyfelől, hogy a WBM szövege semmilyen kötelező viszonyt nem létesít a hulladékadó és az adómentesség finanszírozása között. Másfelől pedig az ebből az adóból származó adóbevétel a támogatás mértékét egyáltalán nem befolyásolja. Az adókedvezmény alkalmazása és terjedelme ugyanis nem függ a szóban forgó adóbevételtől.

29 Ebből kifolyólag a második és a harmadik kérdésre adandó válasz az, hogy a Szerződés 93. cikke (3) bekezdésének utolsó mondatát úgy kell értelmezni, hogy az általa rögzített tilalom az adóra csak akkor vonatkozik, ha az abból származó bevétel és a szóban forgó támogatási intézkedés között kötelező hozzárendeltségi viszony áll fenn. Az a tény, hogy a támogatást adómentesség formájában nyújtják, vagy hogy az e mentesség miatti bevételkiesést a szóban forgó tagállam költségvetésében adóemeléssel ellentételezik, önmagában még nem hoz létre ilyen viszonyt.

30 Tekintettel a második és a harmadik kérdésre adott válaszra, a negyedik, ötödik és hatodik kérdést nem szükséges megválaszolni.

A költségekről

31 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) **Az EK-Szerződés 93. cikke (3) bekezdésének utolsó mondatát (jelenleg az EK 88. cikk (3) bekezdésének utolsó mondata) úgy kell értelmezni, hogy az olyan jogalany, amelyre az e rendelkezésben rögzített végrehajtási tilalomba ütköző támogatási intézkedés szerves részét képező adót vetettek ki, hivatkozhat e rendelkezésre függetlenül attól, hogy azt a támogatási intézkedés nyomán bekövetkezett versenytorzulás érinti-e.**

2) **Az EK-Szerződés 93. cikke (3) bekezdésének utolsó mondatát úgy kell értelmezni, hogy az általa rögzített tilalom az adóra csak akkor vonatkozik, ha az abból származó bevétel és a szóban forgó támogatási intézkedés között kötelező hozzárendelési viszony áll fenn. Az a tény, hogy a támogatást adómentesség formájában nyújtják, vagy hogy az e mentesség miatti bevételkiesést a szóban forgó tagállam költségvetésében adóemeléssel ellentételezik, önmagában még nem hoz létre ilyen viszonyt.**

Aláírások

* Az eljárás nyelve: holland.